



Людмила Коваленко
Ніна Бернадська

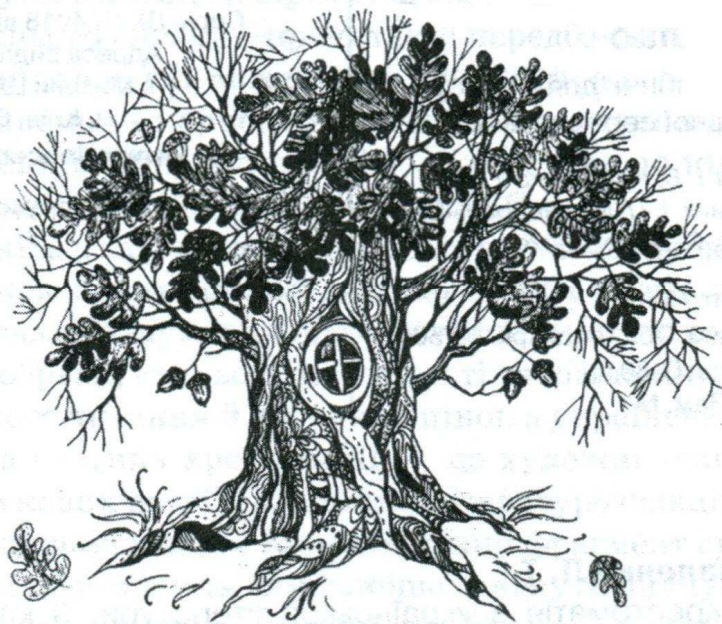
БРЕСТОМАТІЯ з української літератури



**Людмила Коваленко
Ніна Бернадська**

ІНТЕРЕСНОМАТІЯ з української літератури

9 клас



*Схвалено для використання
в закладах загальної середньої освіти*

УДК 821.161.2.09*кл9(075.3+076.6)

K56

Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних
закладах комісією з української літератури Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
від 04. 07. 2017 р. № 21. 1/12-Г-322)

Навчальне видання

КОВАЛЕНКО Людмила Тарасівна
БЕРНАДСЬКА Ніна Іванівна

Хрестоматія з української літератури 9 клас

Навчальний посібник для 9 класу
закладів загальної середньої освіти

Редактор *І. В. Красуцька*
Головний художник *І. П. Медведовська*
Коректор *С. В. Войтенко*

Формат 70x100 ¹/₁₆.
Ум. друк. арк. 20,00 Обл.-вид. арк. 19,50
Наклад 2030 пр.
Зам. №

**ТОВ «Український освітянський
видавничий центр «Оріон»»**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої
справи до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції

Серія ДК № 4918 від 17.06.2015 р.

Адреса видавництва:
вул. Миколи Шепелева, 2,
м. Київ, 03061

www.orioncentr.com.ua

Віддруковано

Коваленко Л. Т.

K56 Хрестоматія з української літератури. 9 клас : навч.
посіб. для 9 кл. закладів загальної середньої освіти /
Л. Т. Коваленко, Н. І. Бернадська. — К. : УОВЦ «Оріон»,
2018. — 288 с. : іл.

ISBN 978-617-7485-51-2.

УДК 821.161.2.09*кл9(075.3+076.6)

ISBN 978-617-7485-51-2

© Л. Т. Коваленко,
Н. І. Бернадська, 2018
© УОВЦ «Оріон», 2018

Любі друзі!

Чи замислювалися ви над тим, що значить слово «хрестоматія»? Якщо ні, то нагадаємо, що це навчальний посібник з різних галузей знання, який містить у собі системно підібрані матеріали, документи, художні тексти. Слово це давньогрецького походження, складається з двох основ, переклад яких дуже знаковий для нас: *chrestomatheia*, від *chrestos* — корисний і *manthano* — вчуся. Уперше така збірка вибраних місць із творів грецьких письменників була складена ще в IV ст. н.е.

Отже, корисна книга для навчання з української літератури. Вона упорядкована так, що відповідає програмі, тому ви знайдете в ній усі художні тексти, які вивчатимете в 9 класі. Звісно, що поетичні (ліричні) твори увійшли до неї в повному обсязі. Щодо прозових (епічних) творів, то упорядники скоротили їх, переказавши окремі ланки фабули своїми словами. Тож дуже б хотілося вірити, що все-таки ви — як справжні поціновувачі художнього слова — прочитаєте передбачені програмою великі за обсягом епічні твори в їх авторському форматі, а хрестоматія стане вам в пригоді (нагадаємо — корисна ж книга для навчання!), коли ви повторюватиме вивчений матеріал, скажімо, готуючись до підсумкової контрольної роботи чи — у майбутньому — до ЗНО.

Також зверніть увагу, що кожна тема за навчальною програмою закінчується блоком запитань і завдань до текстів. Вони допоможуть вам осягнути авторський задум, глибше зрозуміти зміст і підтекст творів, схарактеризувати образи, стильові особливості творів конкретного автора.

Тож приємного читання й високих оцінок з української літератури!

Якщо перша частина хрестоматії — це художні тексти, то друга — фрагменти з наукових розвідок відомих літературознавців, які досліджували творчість письменників. Кожний такий фрагмент супроводжується завданнями, які допоможуть вам глибше осягнути виучуваний матеріал, перевірити свої знання, доповнити їх, а головне — краще пізнати й осягнути чарівний світ художнього слова.

Запрошуємо вас усіх до світу художньої літератури, що відкриє багато секретів не лише літературної творчості, а й людських взаємин!

З повагою,
автори

ЗМІСТ

Любі друзі!	3
-------------------	---

СВІТ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

Родинно-побутові пісні

«Місяць на небі, зіроньки сяють...»	4
«Цвіте терен, цвіте терен...»	4
«Сонце низенько...»	5
«Ой під вишнею, під черешнею...»	6

Українські народні балади

«Ой летіла стріла...»	8
«Ой на горі вогонь горить...»	9

ДАВНЯ ЛІТЕРАТУРА

Перекладна література: Біблія

Про Вавилонську вежу	10
Притча про блудного сина	12
Про Мойсея	13

Пам'ятки оригінальної літератури княжої Русі-України

Слово про Ігорів похід (Переклад Максима Рильського)	14
--	----

Українська література доби бароко

Григорій Сковорода

Бджола та Шершень (Переклад Федора Бурлаки)	27
«Всякому місту — звичай і права...» (Переклад Валерія Шевчука)	28
De libertate (Переклад Валерія Шевчука)	29

НОВА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Іван КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

Енеїда30

Наталка Полтавка57

Григорій КВІТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО

Маруся76

Література українського романтизму

Петро ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ

Рибалка (*Українська балада*)95

Євген ГРЕБІНКА

Човен96

Микола ГОГОЛЬ

Тарас Бульба98

Тарас ШЕВЧЕНКО

До Основ'яненка121

Сон («У всякого своя доля...») (*Комедія*)124

Кавказ.137

«І мертвим, і живим і ненародженим...»141

Катерина.148

Наймичка.161

«У нашім раї на землі...»174

Доля176

«Росли укупочці, зросли...»176

Ісаїя. Глава 35177

«Злочинаючих спина...»178

Пантелеймон КУЛІШ

Чорна рада179

Марко ВОВЧОК

Інститутка223

СУЧАСНА ПОЕЗІЯ

Мар'яна САВКА

«Синій простір нещально звузився...»244

«Це вулиця Ліста. Це місяць, либонь, листопад...»244

«І крила спалімо. І станемо людьми...»245

Олександр ІРВАНЕЦЬ

Мій хрест245

«До французького шансонє...»246

Уроки класики.247

Сергій ЖАДАН

К. Х. Б.	249
BODYWORK.....	250

Оксана ЗАБУЖКО

Рядок з автобіографії.....	251
Читаючи історію	252
Конкурс краси	253

Олеся МАМИЧ

Вербна неділя.....	254
«хороші чоловіки...»	255
«Те, що любові нема...»	255

СВІТ НАУКИ

Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ

Про «Слово о полку Ігоревім»	256
------------------------------------	-----

Сергій ЄФРЕМОВ

Предтечі національного відродження	261
Історичні праці.....	261

Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ

Драматична література	268
Проза	268
Зі статті «Київська романтика»	270

Євген МАЛАНЮК

До справжнього Шевченка	274
-------------------------------	-----

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

Сторожовий вогонь (з «Імпресій та медитацій»)	275
---	-----

Іван ДЗЮБА

Поет гніву і любові?	278
----------------------------	-----

Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ

Зі статті «Київська романтика»	281
--------------------------------------	-----

Соломія ПАВЛИЧКО

Марко Вовчок (1833–1907) (Уривок)	284
---	-----



У посібнику використано репродукції художніх робіт Василя Перевальського (обкладинка), Тамари Шевченко (титул), Василя Лопати (с. 27), Григорія Коваленка (с. 30), Михайла Башилова (с. 76), Аполлона Мокрицького (с. 96), Карла Петера Мазера (с. 98), Тараса Шевченка (с. 121), Адольфа Мюльєрона (с. 179), Василя Чебанника (с. 223), Івана Марчука (с. 284), світлини Наталії Ратник (с. 244), Нати Коваль (с. 249), а також ілюстрації з вільних джерел Інтернет, зокрема — сайтів газети «Друг читача», офіційної сторінки behance.net, сторінки Оксани Забужко у Фейсбукці, abetka.ukr.life, ukr.lib.com.ua, myslenedrevo.com.ua, artmuseum.lg.ua, poetyka.uazone.net, pereyaslav.org.ua та ін.